

діяльності мали десять досліджуваних ЗВО. Відсоток ефективних складає 27 %, тобто 73% ЗВО нераціонально використовують ресурси та мають не збалансований масштаб діяльності. У зоні найпродуктивнішого масштабу (CRS) працюють тільки п'ять ЗВО. Відсоток ефективних за масштабами діяльності складає 14 %. Тобто 86 % ЗВО можна збільшити ефективність через зміну масштабів діяльності. Середня масштабна ефективність складає $SE = 0,64$. В зоні зі зростаючою віддачею від масштабу (Increasing Return to Scale – IRS) працюють тридцять два ЗВО. Розмір діяльності зазначених ЗВО занадто малий від оптимального. Відсутні ЗВО масштаб діяльності яких занадто великий. Досліджувані ЗВО не працюють у зоні зі спадною віддачею від масштабу (Decreasing Return to Scale – DRS).

Література:

1. Dolgikh Ya.V. Evaluation and analysis by the DEA method of the effectiveness of the reproduction of scientific personnel of higher education institutions in the regions of Ukraine. *Ekonomika i upravlinnia*. 2020. No. 3. Pp. 118-126. doi: 10.36919/2312-7812.3.2020.118.

2. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy - Holovna. Holovna | Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua>.
Osvita v Ukraini ta za kordonom. Osvita.UA. Retrieved from <https://osvita.ua/>.

УДК 378

МОТИВАЦІЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС

*Перунова О.М., к.ю.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасність України, як держави, підкреслює проведення багатої кількості реформ у різних функціях механізму держави, до цього спонукали обставини в яких живе та працює український народ. Ці

реформи пов'язані перш за все з реалізацією та проведенням у життя нових демократичних засад суспільства. Вища школа, сьогодні вимагає від викладача певної зібраності і активності, причому у різних напрямках педагогічної діяльності.

Велика конкуренція вузів навчальних закладів, яка сьогодні склалася мотивує і керівництво вузів і самих педагогів шукати нові шляхи опанування та заохочення навчатися саме у себе молодих спеціалістів. Разом з тим складається враження, що єдиної думки відносно реалізації заохочення та шляхів подолання економічних, соціальних питань не має.

Нові засади у використанні електронної техніки, норм права, які зазначають дистанційне викладення наукового матеріалу для студентів, перетворюють вищий навчальний вуз на високотехнологічний «організм» зі своїм внутрішнім трудовим розпорядком, засадами педагогічної діяльності та застосування методів і прийомів, які сьогодні є інноваційними і ще потребують певного згрупування та реалізації на вищому рівні.

Тому, мотивація, як явище, яке спонукає педагогів виконувати поставлені задачі керівництвом адаптує науковий, педагогічний процес під певні ринкові відносини, а саме конкуренція викладення для певних спеціальностей, необхідних сьогодні для суспільства. Безумовно, деякі галузі сьогодні потерпають деякого фіаско, оскільки не дуже є необхідними сьогодні для реалізації у державі.

Однак, мотивація працівників педагогічного складу базується на засадах виконання поставлених цілей та їх реалізації для студентів. Взагалі, слід зазначити високу продуктивність, впевненість і віру в майбутнє вищих закладів, належну якість, здійснення регулювання і контролю за розв'язанням поставлених задач з боку керівництва, та з боку реалізації наукової та педагогічної діяльності.

Мотивація – це, перш за все, процес спонукання людини до діяльності під впливом внутрішніх і зовнішніх рушійних сил для

досягнення цілей вищого навчального закладу. Працівник, на відміну від матеріальних факторів виробництва, має власні цілі, цінності, уявлення, очікування, потреби тощо. Тому його поведінка, зокрема відношення до конкретної діяльності впливають також на умови діяльності, її зміст, взаємовідносини з колегами тощо. Особливістю зазначеної функції в системі освітнього менеджменту є те, що вона відноситься не лише до працівників вузів, а й до студентів [1, с. 8].

Вважаємо, що сьогодні педагогічна праця є загальним, спільним планування думки трудового, педагогічного складу працівників, які мають єдину корпоративну мету реалізації. Сюди ми можемо вже віднести і нетрадиційні шляхи навчання, технічні новації, педагогічні технології, наукові підходи поглядів на свої дисципліни, сучасне законодавство, але без його знань сьогодні взагалі не можливо говорити про демократичне суспільство, знання психології, створення впідпорядкованної навчально-програмної, навчально-методичної документації.

Тому, хотілося б зазначити, що стратегія освіти в Україні представляє єдину систему освітніх знань, які виходячи з цього набуваються студентами, уже сьогодні завдяки нових підходів та поглядів і реалізації, методом проб і помилок, але головним є мотивація і мета получить високоякісний продукт під назвою «спеціаліст».

Викладачі реалізують свою педагогічну діяльність, мені здається завдяки, ще спільному мисленню. Та єдиних поглядів на вирішення поставлених задач для реалізації комплексів процесів навчання.

Отже, таким чином, вважаємо, що ми опинилися сьогодні у перехідній стадії педагогічного процесу, який є продуктом педагогіки, ми получимо і чи буде він ефективним для навчання високоякісних спеціалістів залежить від позивного спрямування та мотивації поставлених цілей , творчого ставлення педагогічного колективу та діячів науки. А також вважаємо за необхідне зазначити формування національного

мислення у молоді, позитивне та поважне відношення до демократичних засад суспільства, що стоять перед державою та законодавчою базою. Це вважаємо, сформулює розвиток ціннісних орієнтацій, самореалізацію педагога і студента.

Література:

1. Андріяко Ю. В., Россоха М. Ю., Семериков С. О., Ищенко О. Н. Системний підхід у управлінню педагогічним процесом в Вузі. *Вісник Черкаського університету*. Випуск 183. С. 5-10.

УДК 37.02

**МЕТОДИ НАВЧАННЯ: СУТНІСТЬ, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ
НАВЧАННІ**

*Ковальова Т.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Ковальов П.А., к.т.н., доцент
Національний університет цивільного захисту України*

Методи навчання або способи знаходження істини широко висвітлювались та досліджувались науковцями. С.П. Семенець [1], О. А. Кучерук [2], Т. В. Хома [3] звертали свою увагу застосування активних методів навчання в педагогіці вищої школи. Метою нашого дослідження є висвітлення позитивних і негативних моментів щодо методів навчання та обґрунтування методів, які є найбільш доцільними при дистанційному навчанні.